

NGA KORERO O TE AO.

NO te 21 o nga ra o Aperira nei, ka whakaaturia e Te Reti (Mr. Ritchie) Kai-tiaki o nga moni o te Kiingitanga o Ingarangi, tetahi pukapuka ki te Whare Kamana o te Paremata o Ingarangi, i roto i taua pukapuka e whakaatu ana ko te toenga o nga moni o te Kiingitanga o Ingarangi, i muri iho i te utunga i nga Tiamara whawhai o te mavana o uta hoki, i nga Heeramaana i nga mena o te Parameta, i nga Reiriwe o te Kiingi, me era atu raruraru tini noa iho. I muri iho i te utunga o enei mea katoa ka toe iho te moni o te Kiingitanga o Ingarangi hei whakahaere i ana mabi £87,619,000. O Kotarani i muri iho i te utunga i nga raruraru £10,996,060. O te motu o te Airiamana i raro i te kiingitanga o Ingarangi £2,570,000. E kore rawa e ara te kauae e te Kawanatanga o Niu Tirenī nei ki te whakawharititia atu nga moni ki enei kaute i runga ake nei, he matua te ingoa o te mano pauna ki te tatou nei Kawanatanga. Taukuri koe Ingarangi te rua o te moni. Haere i to haere ko te kauae kia mae i te whakahuatanga i te nui o tou kororia, he moni hoki ia tetahi kororia o nga iwi o te ao.

HE WHAKAMARAMATANGA.

HE maha nga reta a nga tangata kua tae mai ki te Etita o Te Pipiwhararua patai mai ki te take i kore ai e tae atu nga Pepa ki a ratou. E nga hoa kia marama mi koutou ko nga Pepa ki nga tangata e tukua atu ana ki nga Kainga i Whakaatutia mai hei tukunga atu. Kei nga Poutapeta te he ki te mahara iho. Kei te hoatu ki etahi tangata ke noa atu. Na reira kaore e tae atu ki nga tangata na ratou nga Pepa. Na konei ka kimi te maha-ra he tikanga e kore ai e kotiri nga Pepa. Kitea ana me korero nga tangata he Pepa kia ratou ki te Pohimahita o ratou kainga kia kaua e homai a ratou Pepa ki etahi tangata ke atu engari ma ratou tonu e tiki atu ma a ratou tangata ranei e whakamohio atu ana ki te Pohimahita hei tiki atu i a ratou Pepa.

Kia mohio mai nga hoa awhina i Te Pipi he Pepa korero Maori ta tatou Pepa kei riri koutou e nga tangata i tuku korero Pakeha mai nei kia taia ki Te Pipi. E hara hoki i te mea e rongu katoa ana nga Kai-tango o te

Pepa nei i nga reo e rua. He maha nga tangata e tiri ana kite roo Pakeha tera e amuamu mote kuhunga i nga korero Pakeha kaore nei e kitea iho e te konohi Maori.

E ngari mehemea he tino tiatia kia uru aua korero ata whakamaorititia ka tuku mai ai kia kitea ai e te katoa e te tamariki tae atu ki te koroua.

TE MATENGA O KIORE KENA.

Ki te Etita o Te Pipiwhararua.

E HOA tena koe! mau e pauni atu enei korero ki ta tatou manu mo te mate-nga o Pita Kena. He nui nga iwi i hui kia kite i a ia nga iwi katoa o roto o Kaipara. Ko te tahi tenei o nga rangatira kaumatua o teni takiwa o Kaipara nei ara o tenei hapu o te Uriohu he uri ia no Haunaeuarangi. Heoi i mate ia i te 2 o nga ra o Aperira, 1903, ki Pouto, Kaipara Heads. I whai korero ano hoki nga Pakeha ara te ingoa o te Pakeha i korero Mr. McLeod, Helensville, ara he mihi nana mo Pita Kena i runga i tana mohio ki tenei kaumatua 40 tau tana mohiotanga, koia me tana aroha nga tau o Pita Kena 80 nga tau wahi hoki ko te tahi tenei o nga kaumatua e awhina ana i te Pipiwhararua hei kua mate ia maianei. Mau e tahi nui e hia mihi o te perehitanga o ena korero, me te moni hoki o Te Pipi a Kioire Kena.

Na to hoa,
NA TE PARATA KENA.

HETI MATEHANA.

KO te tuono o nga takuta wahine o Niu Tirenī. Ko tona akonga tuatahi ki te mabi takuta i tetahi kareti i Ingarangi. I muri iho ka haere ia ki tetahi kareti i Airana. Ko te rangatira o tenei kareti no Akarana. I puta ia i konei i tetahi whakamatantauranga nui, i riro ai i a ia te taitara (L.R.C.P.)

Ko te taha o te mabi takuta i whakapaua e ia tona kaha ki te ako ko nga mate e pa ana ki nga wahine ki nga tamariki. E ai ki tana: "E taea ai te nuinga o nga mate e pa ana ki nga wahine te whakaora, ma nga takuta wahine ano."

Ko nga matua o Hete kei Akarana, ko ia kei Otautahi (Christchurch) e mahi ana i tana mahi takuta.